РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 16 май 2014 година

за предоставяне на поисканата от Нидерландия дерогация в съответствие с Директива 91/676/ЕИО на Съвета за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници

(нотифицирано под номер C(2014) 3103)

(само текстът на нидерландски език е автентичен)

(2014/291/ЕС)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници ([1]), и по-специално точка 2, трета алинея от приложение III към нея,

като има предвид, че:

(1) Ако количеството оборски тор, което дадена държава членка възнамерява да използва на хектар годишно, е различно от определеното в точка 2, втора алинея, първо изречение от приложение III към Директива 91/676/ЕИО и в буква а) от същата алинея, това количество трябва да бъде определено така, че да не възпрепятства осъществяването на целите, посочени в член 1 от същата директива, и да бъде обосновано посредством обективни критерии, като например в настоящия случай, дълги вегетационни периоди и култури с висока степен на усвояване на азот.

(2) На 8 декември 2005 г. Комисията прие Решение 2005/880/ЕО ([2]), с което разреши прилагането при определени условия на оборски тор от тревопасен добитък до 250 kg азот на хектар годишно в стопанства, в които най-малко 70 % от територията е заета от пасища.

(3) На 5 февруари 2010 г. Комисията прие Решение 2010/65/ЕС ([3]), с което се изменя Решение 2005/880/ЕО и се удължава срокът на действие на дерогацията до 31 декември 2013 г.

(4) Предоставената с него дерогация засяга 21 752 стопанства през 2012 г., които обхващат 46 % от общата нетна земеделска площ.

(5) На 22 януари 2014 г. Нидерландия подаде до Комисията искане за подновяване на дерогацията съгласно точка 2, трета алинея от приложение III към Директива 91/676/ЕИО.

(6) В съответствие с член 3, параграф 5 от Директива 91/676/ЕИО Нидерландия прилага програма за действие на цялата си територия.

(7) Нормативните актове на Нидерландия, с които се прилага Директива 91/676/ЕИО, включват стандарти за торенето както по отношение на азота, така и на фосфатите.

(8) Предоставените от Нидерландия данни за периода 2008—2011 г. сочат увеличение на броя на свинете със 7 %, а на домашните птици — с 8 % спрямо периода 2004—2007 г. Броят на едрия рогат добитък, овцете и козите се е запазил непроменен. Компетентните органи в Нидерландия са определили ограничения за броя на свинете и домашните птици, обвързани с поетия ангажимент, че производството на оборски тор, изразено както чрез азотното съдържание, така и чрез фосфорното, няма да нарасне над нивото от 2002 г. Освен това от януари 2015 г. компетентните органи в Нидерландия следва да предприемат необходимите мерки, така че да се преработва целесъобразен дял от излишъка от оборски тор от млечния сектор. Посочените мерки са необходими, за да се гарантира, че прилагането на действащата в момента дерогация няма да доведе до допълнителна интензификация.

([1]) ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 324, 10.12.2005 г., стр. 89.
([3]) ОВ L 35, 6.2.2010 г., стр. 18.

(9) През периода 2008—2011 г. са използвани 344 хиляди тона азот от оборски тор, като се отбелязва лек спад в сравнение с периода 2004—2007 г. Използването на химически азотни торове през периода 2008—2011 г. е намаляло с около 18 % в сравнение с периода 2004—2007 г. През периода 2008—2011 г. излишъкът от фосфор възлиза на 16 хиляди тона, като се отбелязва спад от 51 % в сравнение с периода 2004—2007 г.

(10) Климатът в Нидерландия се характеризира с равномерно разпределение на валежите през цялата година и с относително тесни годишни температурни разлики, което позволява дълъг вегетационен период на тревата — 250 дни годишно.

(11) Информацията, която органите на Нидерландия са предоставили в контекста на предоставената с Решение 2010/65/ЕС дерогация, сочи, че дерогацията не е довела до влошаване на качеството на водите. Докладът на Комисията до Съвета и Европейския парламент относно прилагането на Директива 91/676/ЕИО за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници, основан на докладите на държавите членки за периода 2008—2011 г., показва, че в Нидерландия по отношение на подземните води около 88 % от мониторинговите станции имат средна концентрация на нитрати под 50 mg/l, а в 79 % от мониторинговите станции средната концентрация на нитрати е под 25 mg/l. Данните от мониторинга сочат тенденция на спад в концентрацията на нитратите в подземните води в сравнение с предишния период на докладване (2004—2007 г.). По отношение на повърхностните води 98 % от мониторинговите станции имат средна концентрация на нитрати под 50 mg/l, а в над 92 % от мониторинговите станции средната концентрация на нитрати е под 25 mg/l. Повечето пунктове за мониторинг на повърхностните води показват непроменена или намаляваща тенденция при концентрацията на нитрати. Годишният излишък от азот и фосфор в почвите бе намален основно чрез намаляване на влагането на оборски и минерални торове поради непрекъснатото намаляване на стандартите за прилагане на азот и фосфор, заложени в програмите за действие на Нидерландия. През отчетния период 2008—2011 г. всички пресни и преходни води са класифицирани като еутрофицирани или хипертрофицирани.

(12) След като разгледа искането, подадено от Нидерландия на 22 януари 2014 г., и взе предвид програмата за действие, информацията относно качеството на водите и опита, натрупан от предоставената с Решение 2010/65/ЕС дерогация, както и от дерогациите, действащи в други държави членки, Комисията смята, че условията за предоставяне на дерогация трябва да бъдат променени. Съответно Комисията смята, че в стопанства с най-малко 80 % пасища, разположени върху южни и централни песъчливи почви и върху льосови почви, както е посочено в програмата за действие, може да се разреши използването на оборски тор от тревопасен добитък, съответстващо на 230 kg азот на хектар годишно. Количеството 250 kg азот на хектар годишно може да бъде разрешено само в стопанства с най-малко 80 % пасища, разположени върху други видове почви. Комисията смята, че това няма да възпрепятства постигането на целите на Директива 91/676/ЕИО, при положение че се спазват някои строги условия.

(13) Тези условия включват въвеждане на схеми за наторяване за всяка отделна ферма, документирането на практиките на торене в отчети за наторяването, периодични анализи на почвата, зелена покривка през зимата след отглеждането на царевица, специални разпоредби за разораването на тревните площи, ненаторяване преди разораването на тревните площи, коригиране на торенето с цел отчитане на приноса на бобовите култури, неприлагане на фосфати от изкуствени торове и засилен контрол. С тези условия се цели осигуряването на наторяване в зависимост от нуждите на насажденията и намаляване и предотвратяване на загубите на азот и фосфор във водите.

(14) Предоставената от Нидерландия информация сочи, че количеството оборски тор от тревопасен добитък, съответстващо на 230 kg азот на хектар годишно в стопанства с най-малко 80 % пасища, разположени върху южни и централни песъчливи почви и върху льосови почви, както е посочено в програмата за действие, и на 250 kg азот на хектар годишно в стопанства с най-малко 80 % пасища, разположени върху други видове почви, е обосновано посредством обективни критерии като нетно количество валежи, дълъг вегетационен период и високи добиви на трева с висока степен на усвояване на азот.

(15) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на Комитета по нитратите, създаден по силата на член 9 от Директива 91/676/ЕИО.

(16) С Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите ([1]) се предвижда всеобхватен трансграничен подход по отношение на опазването на водите, организиран около районите на речните басейни, чиято цел е до 2015 г. да се постигне добро състояние на европейските водни обекти. Намаляването на количеството на хранителните вещества е неразделна част от тази цел. Предоставянето на дерогация съгласно настоящото решение не засяга разпоредбите на Директива 2000/60/ЕО и не изключва възможността да са необходими допълнителни мерки, за да се спазят произтичащите от нея задължения.

([1]) ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1.

(17) С Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) ([1]) се определят общите правила за създаването на Инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност за целите на общностните политики в областта на околната среда и политиките или дейностите, които могат да окажат влияние върху околната среда. Когато е приложимо, пространствената информация, събрана в контекста на посочената дерогация, следва да отговаря на разпоредбите, предвидени в директивата. С цел да се намали административната тежест и да се подобри съгласуваността на данните, когато събира данните, необходими съгласно настоящата дерогация, Нидерландия следва да използва по целесъобразност информацията, генерирана в рамките на интегрираната система за администриране и контрол, създадена в съответствие с дял V, глава II от Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета ([2]),

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Дерогацията, поискана от Нидерландия с писмо от 22 януари 2014 г. с цел да се разреши ежегодното прилагане върху почвата на по-голямо количество оборски тор от тревопасен добитък от предвиденото в приложение III, точка 2, буква а) от Директива 91/676/ЕИО, се предоставя при условията, определени в настоящото решение.

Член 2

Определения

За целите на настоящото решение:

1. „пасищно стопанство“ означава всяко стопанство, в което поне 80 % от площта за наторяване е затревена;
2. „тревопасен добитък“ означава едър рогат добитък (с изключение на малки телета), овце, кози и коне, магарета, елени и водни биволи;
3. „селскостопанска земя“ означава теренът, който стопанинът притежава, наел е под аренда или управлява съгласно писмен индивидуален договор и за чието управление носи пряка отговорност.
4. „трева“ означава постоянно пасище или временно пасище на по-малко от пет години.

Член 3

Обхват

Настоящото решение се прилага на индивидуална основа към пасищните стопанства при условията, определени в членове 4, 5 и 6.

Член 4

Годишно заявление и поемане на ангажимент

1. Всяка година стопаните, които искат да се ползват от дерогация по силата на настоящото решение, подават заявление до компетентните органи.

2. Заедно с годишното заявление, посочено в параграф 1, те писмено се ангажират да спазват условията по членове 5 и 6.

Член 5

Торене с оборски тор и други торове

1. Количеството оборски тор от тревопасни животни, с което почвата в пасищните стопанства се наторява ежегодно, включително от самите животни, не надвишава количеството оборски тор, съдържащо 230 kg азот на хектар годишно в стопанства с най-малко 80 % пасища, разположени върху песъчливи почви в южни и централни части и върху льосови почви, както е посочено в програмата за действие, и 250 kg азот на хектар годишно в стопанства с най-малко 80 % пасища, разположени върху други видове почви, при положение че се спазват условията, предвидени в параграфи 2—9.

([1]) ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549.

2. Общите вложени количества азот и фосфати съответстват на потребностите от хранителни вещества на културите и на доставеното количество от почвата. Общите вложени количества азот и фосфати не надвишават стандартите за максимално прилагане, определени в програмата за действие.

3. Използването на фосфати от химични торове не е разрешено в стопанства, които се ползват от дерогацията съгласно настоящото решение.

4. За всяка селскостопанска земя се води план за наторяване, в който се описва сеитбооборотът на селскостопанската земя и планираното прилагане на оборски тор и други азотни и фосфатни торове. Този план се изготвя в стопанството за всяка календарна година, като през първата година срокът е най-късно до месец юни, а през следващите — месец февруари.

5. Планът за наторяване съдържа следното:

а) броя на животните, описание на помещенията за животните и системата за съхранение на тора, включително обема на наличните съоръжения за съхранение на оборски тор;

б) изчисление на произвежданите в стопанството азот (без загубите в помещенията за животните и при складирането на тора) и фосфор от оборски тор;

в) плана за сеитбооборота, в който трябва да се посочи площта на парцелите с трева и на парцелите с други насаждения, включително скица, показваща местоположението на отделните парцели;

г) очакваните потребности на културите от азот и фосфор;

д) количеството и вида на оборския тор, доставен на изпълнители по договори, който не е използван върху селскостопанската земя;

е) количеството на внесения оборски тор, използван върху селскостопанската земя;

ж) изчисление на приноса от минерализация на органични вещества, бобови растения и атмосферни утайки и количество азот, налично в почвата към момента, в който дадената култура започва да го използва в значителна степен;

з) прилагане на азот и фосфор от оборски тор за всяко поле (парцели от стопанството с еднотипни култури и еднотипна почва);

и) прилагане на азот чрез химически и други видове торове върху всеки парцел;

й) изчисления с цел оценяване на съответствието със стандартите за прилагане на азот и фосфор.

Плановете се преработват най-късно до седем дни след настъпването на някаква промяна в селскостопанските практики, за да се осигури съответствие между тях и действителните селскостопански практики.

6. За всяка селскостопанска земя се води отчет за наторяването. Отчетите се предават на компетентните органи за всяка календарна година.

7. В отчета за наторяването се посочва следното:

а) площта на насажденията;

б) броя и вида на добитъка;

в) производството на оборски тор на животно;

г) внесеното от стопанството количество торове;

д) изнесеното от стопанството количество оборски тор, както и съответният получател;

8. За всяко пасищно стопанство, което се ползва от индивидуална дерогация, стопанинът приема, че заявлението и отчетът за наторяването могат да бъдат обект на проверка.

9. Във всяко стопанство, което се ползва от индивидуална дерогация, се извършват периодични анализи на съдържанието на азот и фосфор в почвата поне веднъж на всеки четири години за всяка хомогенна площ от стопанството, като се отчитат сеитбооборотът и почвените характеристики.

Анализът на съдържанието на азот по отношение на минералния азот и на параметрите за оценяване на приноса на азот от минерализация на органични вещества се извършва за всяка хомогенна площ от стопанството след разораване на пасищата.

По отношение на анализа, посочен в първа и втора алинея, се изисква минимум един анализ на пет хектара земя.

10. Оборски тор не се разпръсква през есента преди култивирането на тревата.

Член 6

Растителна покривка на почвата

1. Стопаните, които се ползват от дерогация съгласно настоящото решение, затревяват 80 % или повече от площта за наторяване в своите стопанства.

2. Освен това стопаните, които се ползват от дерогация съгласно настоящото решение, изпълняват следните мерки:

а) върху песъчливи и льосови почви тревата или другите култури, които осигуряват покривка на почвата през зимата, се засаждат след царевицата, за да се намали потенциала за проникване в почвата;

б) междинните култури не се орат преди 1 февруари, за да се осигури постоянна растителна покривка на обработваемата площ с цел възстановяване на есенните подпочвени загуби на нитрати и ограничаване на зимните загуби;

в) тревата върху песъчливи и льосови почви се оре само през пролетта;

г) след разораването на тревата върху всички видове почва незабавно се засажда култура с високо потребление на азот, а наторяването се извършва въз основа на анализ на почвеното съдържание по отношение на минералния азот и други параметри, които дават ориентир за оценка на освобождаването на азот от минерализация на органични вещества в почвата; както и

д) ако сеитбооборотът включва бобови или други растения, които усвояват атмосферния азот, наторяването се намалява съобразно това обстоятелство.

3. Чрез дерогация от буква в) разораването на тревата се разрешава през есента с цел засаждане на цветни луковици.

Член 7

Мерки във връзка с производството на оборски тор

Националните органи в Нидерландия предприемат необходимите мерки, така че производството на оборски тор в национален мащаб, изразено както чрез азотното съдържание, така и чрез фосфорното, да не нарасне над нивата от 2002 г. За целта действието на правата за производство на тор от свине и домашни птици остава в сила за срока на дерогацията съгласно настоящото решение.

Освен това компетентните органи в Нидерландия предприемат необходимите мерки, така че от януари 2015 г. да се преработва целесъобразен дял от излишъка от оборски тор от млечния сектор.

Член 8

Мониторинг

1. Във всяка община компетентният орган изготвя и актуализира ежегодно карти с процента на пасищните стопанства, на добитъка и на земеделската земя, обхванати от индивидуална дерогация.

2. На местата за мониторинг, за които е дадена дерогация, се изгражда и поддържа мрежа за мониторинг за вземане на проби от почвените води, потоците и плитките подземни води.

3. Мрежата за мониторинг, която съответства на поне 300 стопанства, на които са дадени индивидуални дерогации, е представителна за всеки вид почва (глинеста, торфена, песъчлива и песъчливо-льосова), практиките за наторяване и сеитбооборота. Съставът на мрежата за мониторинг не може да се променя през целия период на прилагане на настоящото решение.

4. От проучванията и постоянните анализи за съдържанието на хранителни вещества се събира информация за местното земеползване, за сеитбооборота и за селскостопанските практики в стопанствата, които се ползват от индивидуална дерогация. Тази информация може да се използва за изчисляване по зададен модел на степента на проникване на нитрати в почвата и загубите на фосфор от площите, върху които се прилагат до 230 kg или 250 kg азот на хектар годишно от оборски тор от тревопасен добитък.

5. Чрез мрежата за мониторинг, която включва плитките подземни води, почвените води, дренажните води и потоците в стопанствата, които спадат към мрежата за мониторинг, се осигурява информация за концентрацията на нитрати и фосфор във водите, които напускат зоната на кореновите системи и навлизат в системата на подземните и повърхностните води.

6. Засиленият мониторинг на водите е насочен към селскостопанските водосборове в песъчливи почви.

Член 9

Проверки

1. Компетентният национален орган извършва административни проверки по отношение на всички стопанства, които се ползват от индивидуална дерогация, с цел оценка на съответствието с максималното количество от 230 kg или 250 kg азот на хектар годишно от оборски тор от тревопасни животни в стопанства с най-малко 80 % пасища, както и със стандартите за общото количество прилаган азот и фосфати и с условията за земеползване. Когато при извършената от националните органи проверка бъде установено, че условията, предвидени в членове 5 и 6, не са изпълнени, заявителят се уведомява за това. В такъв случай заявлението се счита за отхвърлено.

2. В зависимост от риска се изготвя програма на инспекциите, които следва да бъдат извършвани с подходяща честота, като се вземат предвид резултатите от проверките от предходните години и резултатите от общите проверки на случаен принцип на законодателството за прилагане на Директива 91/676/ЕИО, както и всякаква информация, която може да сочи несъответствие.

Административните проверки са насочени към най-малко 5 % от стопанствата, които се ползват от индивидуална дерогация по отношение на земеползването, броя на добитъка и производството на оборски тор.

В най-малко 7 % от стопанствата, които се ползват от индивидуална дерогация съгласно настоящото решение, се извършват инспекции на място по отношение на условията, определени в членове 5 и 6 от настоящото решение.

3. На компетентните органи се предоставят необходимите правомощия и средства за проверка на спазването на дерогацията, предоставена съгласно настоящото решение.

Член 10

Докладване

1. Всяка година най-късно до месец март компетентните органи представят на Комисията доклад, съдържащ следната информация:

а) данни за наторяването във всички стопанства, които се ползват от индивидуална дерогация, в т.ч. информация за добивите и за видовете почва;

б) тенденции в броя на животните за всяка категория добитък в Нидерландия и в стопанствата, които се ползват от дерогация;

в) тенденции в производството на оборски тор в национален мащаб от гледна точка на азота и фосфатите в оборския тор;

г) обобщение на резултатите от проверките, свързани с коефициентите на отделяне за оборски тор от свине и домашни птици на национално равнище;

д) карти с процента на стопанствата, на добитъка и на земеделската земя, обхванати от индивидуални дерогации за всяка община съгласно посоченото в член 8, параграф 1;

е) резултатите от мониторинга на водите, в т.ч. информация за тенденциите в качеството на водите за подземните и повърхностните води, както и въздействието на дерогацията върху тяхното качество;

ж) информация за концентрацията на нитрати и фосфор във водите, които напускат зоната на кореновите системи и навлизат в системата на подземните и повърхностните води съгласно посоченото в член 8, параграф 5, и резултатите от засиления мониторинг на водите в селскостопанските водосборове в песъчливи почви съгласно посоченото в член 8, параграф 6;

з) резултатите от проучванията на местното земеползване, сеитбооборота и селскостопанските практики и резултатите от изчисленията по зададен модел на степента на загуби на нитрати и фосфор от стопанства, които се ползват от индивидуална дерогация, съгласно посоченото в член 8, параграф 4;

и) оценка на изпълнението на условията на дерогацията въз основа на проверките на равнището на стопанството, както и информация за неспазващите условията стопанства въз основа на резултатите от административните проверки и инспекциите на място, посочени в член 9.

2. Когато е приложимо, пространствените данни, включени в доклада, отговарят на разпоредбите на Директива 2007/2/ЕО. Когато е целесъобразно, при събирането на необходимите данни Нидерландия използва информацията, генерирана в рамките на интегрираната система за администриране и контрол, създадена в съответствие с дял V, глава II от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

Член 11

Прилагане

Срокът на действие на настоящото решение изтича на 31 декември 2017 г.

Член 12

Адресат на настоящото решение е Кралство Нидерландия.

Съставено в Брюксел на 16 май 2014 година.

За Комисията
Janez POTOČNIK
Член на Комисията